

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 12. decembra 2022. godine
Br.Ref.:RK 2093/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI92/22

Podnosioci

Valon Topalli i Lulzime Topalli

Ocena ustavnosti dužine trajanja postupaka u predmetu Br. 575/2007, pred Osnovnim sudom u Prizrenu, koji je po rešenju CN.br.78/2017, Apelacionog suda od 20.septembra 2019. godine, vraćen na ponovno suđenje.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli Valon Topalli i Lulzime Topalli, iz sela Stružje, Opština Prizren, (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva ne osporavaju konkretno nijednu odluku nadležnog organa, već traže ocenu ustavnosti dužine trajanja postupaka pred Osnovnim sudom u Prizrenu, u vezi sa predmetom [Br. 575/2007], kome je Apelacioni sud rešenjem [CN.br.78/2017], od 20.septembra 2019. godine, predmet vratio na ponovno suđenje.
3. Pored toga, podnosioci zahteva se žale i na ne-reagovanje Osnovnog tužilaštva u Prizrenu po njihovoj krivičnoj prijavi iz 2018. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti dužine trajanja sudskog postupka, koji se vodi pred Osnovnim sudom u kontekstu povrede člana 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi članom 6 (Pravo na Pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članu 22. (Procesuiranje podnesaka) i članu 47. (Individualni zahtevi) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Sudom

6. Dana 21.juna 2022. godine, podnosioci zahteva su putem pošte, podneli zahtev Ustavinom Sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud). Sud je zahtev podnosioca primio 27. juna 2022. godine.
7. Dana 5.jula 2022.godine, Sud je poslao pismo podnosiocima zahteva u vezi sa registracijom njihovog zahteva. Istim pismom, Sud je tražio od podnosioca zahteva da popune standardnu formu zahteva, kao i da dostave sva neophodna dokumenta i sudske odluke, kako bi Sud razumeo samu suštinu zahteva, pošto to nije bilo moguće utvrditi iz dela zahteva koji su poslali putem pošte.
8. Dana 7.jula 2022. godine, Predsednica Suda je odlukom [GJR.KI92/22] imenovala sudiju Selvete Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Remzije Istrefi Peci članovi.
9. Dana 19.jula 2022.godine, podnosioci zahteva su sudu poslali samo delimično ispunjen zahtev bez dopunskih objašnjenja.
10. Dana 15.avgusta 2022.godine, Sud je poslao pismo obaveštenja o registrovanom zahtevu Osnovnom sudu u Prizrenu.
11. Dana 22.septembra 2022 godine, Sud je poslao dopis Osnovnom sudu u kome je tražio dopunske informacije u vezi sa predmetom koji se vodi pred njime u ponovljenom postupku, Sud je u svrhu informisanja, isto pismo prosledio i Sudskom savetu kosova. Informacije koje je Sud dopisom tražio od Osnovnog suda su bile:

„Koje ste proceduralne mere preduzeli da rešite predmetni slučaj u skladu sa pravičnošću postupka,

Koliko puta ste održali ročišta u pomenutom parničnom postupku od momenta vraćanja predmeta od strane Apelacionog suda.“

12. Dana 22.oktobra 2022.godine, Osnovni sud je poslao odgovor sudu, a koji će Sud predstaviti u relevantnom delu rešenja.
13. Dana 16.novembra 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

14. Sud na osnovu spisa predmeta primećuje, da se konkretan slučaj podnosioca zahteva odnosi na pitanje, kome pripadaju imovinska prava nad katastarskom parcelom broj 8224, na mestu zvanom „Tusus“, njiva 5. klase, u površini od 0.19.41 ha, po posedovnom listu broj 11272 KZ Prizren, koju su, po tvrdnjama podnosioca zahteva, oni kupili, pri čemu su i zaključili kupoprodajni ugovor sa prodavcem. Međutim, lice A.K., se sa time nije složilo, smatrajući da on ima pravo njene preče kupovine.
15. Dana 27.avgusta 2007. godine, lice A.K., podnelo Opštinskom sudu u Prizrenu tužbu protiv više lica, među kojima su bili i podnosioci zahteva, radi utvrđivanja vlasničkog prava i poništenja ugovora o kupoprodaji.
16. Dana 6.januara 2010. godine, Opštinski sud u Prizrenu je doneo presudu [P.br.575/07], kojom je tužbeni zahtev lica A.K., usvojio kao osnovan, pri čemu je utvrdio, da je tužilac po osnovu održaja vlasnik katastarske parcele br. 8224, na mestu zvanom „Tusus“, da su tuženi dužni da njemu priznaju pravo i dozvole upise parcela kod Opštinske katastarske službe u SO Prizren.
17. U obrazloženju presude [P.br.575/07], Opštinski sud je naveo „[...] da je prema članu 28.stav 4. Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa, svestan držalac nepokretne stvari na kojoj drugi ima pravo svojine, stiče pravo svojine na tu stvar održajem protokom 20 godine, dok prema članu 72.stav 2 istog zakona državina je savesna ako držalac ne zna ili ne može znati da stvar koju drži nije njegova, dakle uslovi za sticanje prava svojine putem održaja su savesnost držaoca nepokretnosti, kao i rok od 20 godina. U konkretnom slučaju tokom postupka sud je na osnovu izvedenih dokaza i izjava svedoka utvrdio da tužilac predmetnu nepokretnost drži više od 20 godine, i da je savestan držalac“.
18. Podnosioci zahteva su Apelacionom sudu podneli predlog za ponavljanje postupka, navodeći; *“Da su ispunjeni uslovi iz člana 232. stav 1. tačka a) ZPP-a, da u postupku sprovedenom pred prvostepenim sudom predlagačima nije data mogućnost da učestvuju, i da se konačna odluka suda oslanja na dokumentaciju koja nije protumačena pravično...”*.
19. Dana 10.avgusta 2018.godine, podnosioci zahteva su podneli Osnovnom tužilaštvu u Prizrenu predlog za pokretanje krivičnog postupka protiv uzurpatora njihove imovine, kao i zloupotrebu položaja sudije u prvostepenom postupku.
20. Dana 23.jula 2019. godine, Osnovno tužilaštvu u Prizrenu je donelo odluku u kojoj je između ostalog konstatovalo, da ne postoji osnov za pokretanje krivičnog postupka, da se zahtev odnosi na slučaj koji je već završen pravosnažnom presudom, kao i da svi navodi u vezi sa zloupotrebom službenog položaja navedenog sudije, predstavljaju navode koji se odnose na moguće disciplinske povrede, a za šta postoji i relevantna institucija gde se podnosioci mogu obratiti.

21. Dana 13.septembra 2019. godine, Apelacioni sud je doneo rešenje [CN.br.78/2017], kojim je predlog za ponavljanje postupka podnosioca zahteva usvojio kao osnovan, dok je pravosnažnu presudu [P.br.575/07], Opštinskog suda od 6.januara 2010. godine poništio u celosti. Shodno tome, naložio je Osnovnom sudu „da nakon prijema ove odluke ponovi postupak u predmetu C. Br. 575/2007, po pravnom pitanju tužioca Ali Krasniqi iz Prizrena, protiv tuženih“.
22. U Obrazloženju rešenja [CN.br.78/2017], Apelacioni sud je naveo;
- „Prvostepeni sud nije smeo da dozvoli zastupanje u ovoj konkretnoj situaciji (od strane lica I. A) , bez da zatraži od zastupnika da se izričito izjave da li se slažu sa istim, pogotovo uzimajući u obzir činjenicu da se govori o zastupanju gde zastupnik nije advokat, i gde isti nema proceduralnih ovlašćenja koje bi imao zastupnik da je advokat. Pored toga, navedeno lice, I. A., se nije pojavio na raspravi koja je bila održana dana 9.12.2009. godine, i 6.1.2010. godine, na kojima su se razmatrali dokazi koji su prethodili donošenju osporene presude. Ista presuda nije uručena ni podnosiocima predloga za ponavljanje postupka, niti licu I. A., već skroz nekom trećem licu čije ime počinje na slovo B, što je i utvrđeno uvidom u pridruženu povratnicu. Imajući u obzir da podnosiocima predloga za ponavljanje postupka nije data mogućnost da učestvuju na jednak način u postupku, stoga je predlog za ponavljanje postupka osnovan u smislu člana 232. stav 1. tačka a) i b) ZPP-a.“*

Navodi podnosioca zahteva

23. Podnosioci zahteva navode; „[...] da im je povređeno osnovno ljudsko pravo na suđenje u razumnom roku, odnosno pravo propisano u članu 6 Evropske Konvencije o Ljudskim pravima, gde je poseban aspekt istog pravo na suđenje u razumnom roku kao i pravo koje je zagarantovano članom 31 Ustava Republike Kosovo“.
24. U prilog tome, podnosioci zahteva dodaju „Od 2018. godine, naš predmet se nalazi kod sudije A.B, po rešenju Apelacionog suda i ponovo se ne sprovodi na osnovu sudskih uredbi, i u ročištima koja se održavaju samo smo mi pozivani dok uzurpatori našeg zemljišta ne dolaze na zakazanim ročištima.“
25. Podnosioci zahteva dalje navode „[...] da se njihova tužba zajedno sa dokumentima nalazi kod tužioca G.N., još od 2018. godine, koji nije odgovorio na njih“.
26. Podnosioci se sudu obraćaju sa zahtevom, „Da se utvrdi povreda prava na suđenje u razumnom roku i prava na jednakost pred Sudom“.

Odgovor Osnovnog suda na dopis od 22.septembra 2022.godine

27. Sud podseća da je Osnovni sud 22. oktobra 2022.godine, poslao odgovor sudu kao što sledi:

“Nakon vraćanja predmeta od strane Apelacionog suda, predmet C.br. 557/2007 je dobio broj C.br. 1707/2019. Za taj predmet je 11. decembra 2020. godine određeno pripremno ročište. Pošto nije bilo uslova za održavanje ročišta, sud je pomerio ročište za 26. januar 2021. godine. Ročište od 26. januara 2021. godine je prekinuta jer je tužilac A.K preminuo.

Nakon podnošenja predloga za nastavak postupka od strane stranke koja tuži, koji je podneo naslednik sada pokojnog A. K., sud je 03. novembra 2021. godine

zakazao naredno ročište. Pošto je predmet nastavljen, nakon prekida, sada je dobio broj C.br. 274/2021.

Poslednji postupak od strane suda preduzet je 29. juna 2022. godine, u kojem je održana sednica glavnog ročišta, na kojoj su dobijeni geodezijski dokazi izlaskom na lice mesta. Tamo je konstatovano činjenično stanje. Veštaku je naloženo, da nakon traženih merenja od strane stranaka, sudu preda pisani izveštaj i skicu.

Nakon što je veštak geodezije doneo sudu pisani izveštaj, sud je zakazao naredno ročište za 04. novembar 2022. godine.”

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

„1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda. 3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.

4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.

5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.

6. Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.

7. Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike.“

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6

[Pravo na pravično suđenje]

1. „Svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku [...]”.

Ocena prihvatljivosti zahteva

28. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovnikom

29. Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. Ustava, koji propisuju:

“(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

30. Sud se dalje poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju

Član 47
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

Član
49 [Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.

31. Dakle, imajući u vidu da podnosioci zahteva u prvi plan ističe navod u vezi sa neuspehom da se reši njegov slučaj u razumnom roku, zagarantovanom stavom 2. člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1. člana 6. EKLJP-a, Sud utvrđuje da su podnosioci zahteva naglasili svoj zahtev kao što je propisano u članu 48. Zakona
32. Pored toga, Sud će takođe oceniti da li su podnosioci zahteva ispunili uslov propisan u stavu 2, pravila 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, koji propisuje:

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

33. Na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrnog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva koji je ocenjen kao „očigledno neosnovan“ i specifičnosti gore navedene četiri

kategorije navoda kvalifikovanih kao „očigledno neosnovani“ razvijeni kroz sudsku praksu ESLJP-a, Sud je usvojio i u svoju sudsku praksu uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve KI40/20, podnosilac zahteva: Sadik Gashi, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; KI163/18, podnosilac zahteva: Kujtim Lleshi, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; i KI21/21, podnosilac zahteva: Asllan Meka, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine).

34. Sud primećuje da podnosioci zahteva navode odugovlačenje postupka u predmetu [Br. 575/2007], koji je po rešenju [CN.br.78/2017], Apelacionog suda od 13. septembra 2019. godine, vraćen Osnovnom sudu na ponovno razmatranje.
35. Sud, u ovom delu mora da razjasni jednu činjenicu koja se isključivo tiče pitanja procedure, odnosno koju sudsku proceduru podnosioci zahteva dovode u vezu sa navodnim povredama prava na pravično i nepristrasno suđenje u kontekstu dužine trajanja postupka. U tom kontekstu Sud primećuje navod podnosioca zahteva u kome oni decizivno kažu „*naš predmet se nalazi kod sudije A.B, po rešenju Apelacionog suda i ponovo se ne sprovodi na osnovu sudskih uredbi, i u ročištima koja se održavaju samo smo mi pozivani dok uzurpatori našeg zemljišta ne dolaze na zakazanim ročištima.*“ Time se da zaključiti da podnosioci u zahteva upravo osporavaju nedonošenje odluke od strane Osnovnog suda i postupajućeg sudije A.B., u ponovljenom postupku.
36. Shodno tome, Sud će navedeni navod podnosioca zahteva o odugovlačenju sudskog postupka razmatrati sa stanovišta prava zagaranovanih članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, primenjujući načela i uslove koji su uspostavljeni kroz sudsku praksu ESLJP-a, gde je Sud u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava dužan da: „*Osnovna prava i slobode zagaranovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava*“.
37. Što se tiče prava za donošenje odluka u razumnom roku, Sud se poziva na stav 2, člana 31. Ustava i stav 1, člana 6. EKLJP-a, koji propisuju:

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

“[...]

2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama [...] u razumnom roku [...]*”.

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

“1. *Svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku ...*”.

38. Kako bi ocenio osnovanost navoda podnosioca zahteva u vezi sa povredom ustavnih prava i sloboda koja se odnose na suđenje slučaja u razumnom roku, Sud će uzeti u obzir načela i uslove uspostavljene kroz sudsku praksu ESLJP-a i potvrđene kroz sudsku praksu Suda. Shodno tome, tokom razmatranja navoda podnosioca zahteva, Sud će uzeti u obzir: (i) utvrđivanje perioda trajanja postupka u celini u nadležnoj instituciji; (ii) relevantna načela u vezi sa trajanjem postupaka, i (iii) razumnost trajanja postupaka pred Osnovnim sudom u Prizrenu kome je predmet vraćen 13. septembra 2019. godine rešenjem [CN.br.78/2017], Apelacionog suda.

(i) Period koji će se uzeti u obzir

39. Sud je, pozivajući se na sudsku praksu ESLJP-a i svoju praksu, ocenio da računanje vremenskog trajanja postupaka, počinje u trenutku kada se nadležni sud pokrene na zahtev strana radi utvrđivanja navodnog legitimnog prava ili interesa (vidi, predmet ESLJP-a: *Poiss protiv Austrije*, presuda od 23. aprila 1987. godine, aplikacija br. 17/1986/115/163, stav 50). Ovaj proces se smatra okončanim donošenjem konačne sudske odluke od strane poslednje nadležne sudske instance (vidi, predmet ESLJP-a *Eckle protiv Savezne Republike Nemačke*, presuda od 15. jula 1982. godine, aplikacija br. 8130/78, stav 74, i slučaj *KI177/19*, podnosilac zahteva: *GTP „Sokoli“*, presuda od 16. aprila 2019. godine, stav 98).
40. Međutim, u konkretnom slučaju, imajući u vidu da je 13. septembra 2019. godine, rešenjem [CN.br.78/2017], Apelacionog suda, predmet podnosioca zahteva vraćen pred Osnovni sud na početnu fazu suđenja, period koji Sud može uzeti u obzir u cilju utvrđivanja dužine trajanja postupka jeste period od 13. septembar 2019. godine, pa sve do dana podnošenja zahteva sudu, a to je 21.juna 2022. godine, što predstavlja vremensku rok od 2 (dve) godine, 8 (osam) meseci i 7 (sedam) dana, u kome Osnovni sud u ponovljenom postupku nije doneo novu odluku.

(ii) Relevantna načela

41. Sud pre svega ističe da, prema doslednoj sudskoj praksi ESLJP-a, koja se takođe odražava u sudskoj praksi Suda, razumnost dužine trajanja postupka mora biti ocenjena u smislu okolnosti slučaja, uzimajući u obzir uslove utvrđene u sudskoj praksi ESLJP-a, odnosno, uslovi se odnose na: (a) složenost slučaja; (b) ponašanje strana u postupku; (c) ponašanje nadležnog suda ili drugih javnih organa; i (d) značaj onoga što je u pitanju za podnosioca zahteva u sporu (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Mikulić protiv Hrvatske*, presuda od 7. februara 2002. godine, aplikacija br.53179/99, stav 38; *Comingersoll S.A. protiv Portugalije*, presuda od 6. aprila 2000. godine, aplikacija br. 35382/97; *Frydlender protiv Francuske*, presuda od 27. juna 2000. godine, aplikacija br. 30979/96 stav 43, vidi, takođe, slučajeve Suda: *KI07/15*, podnosilac zahteva: *Shefki Zogiani*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. septembra 2016. godine, stavovi 53-62; *KI23/16*, podnosilac zahteva: *Qazim Bytyqi i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. maja 2017. godine, stav 58).

(i) Složenost slučaja

42. Što se tiče složenosti slučaja, Sud se poziva na sudsku praksu ESLJP-a, i sudsku praksu Suda kroz koje je naglašeno da složenost slučaja može biti povezana sa činjeničnim i pravnim pitanjima, ali može biti povezana i sa umešanošću nekoliko strana u postupku ili određenim brojem dokaza koji će se razmatrati pred redovnim sudovima (vidi, *mutatis mutandis*, slučajeve ESLJP-a: *Katte Klitsche de la Grange protiv Italije*, presuda od 19. septembra 1994. godine, aplikacija.br. 21/1993/416/495, stav 55; *H. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 8. jula.1987.godine, aplikacija br.9580/81, stav 72).
43. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da je slučaj podnosioca zahteva, parnične prirode, u kome je, po nalazu Apelacionog suda Opštinski sud napravio proceduralne propuste. Shodno tome, Osnovni sud u ponovljenom postupku, treba da postupi sa posebnom pažnjom kako bi svi evidentirani propusti bili i otklonjeni, što samo po sebi podrazumeva i obavljanje većih broja proceduralnih radnji. Međutim otklanjanje suštinskih proceduralnih radnji samo po sebi može dovesti do situacije da je njihova realizacija zavisna i od zainteresovanih parničnih stranaka i njihovog pojavljivanja u postupku, koje imaju i zakonsku fleksibilnost i mogućnost ne-odazivanja određeni broj

puta na zakazanim raspravim sednicama, što samo po sebi može i da utiče na suštinu složenosti slučaja u proceduralnom smislu i njegov završetak.

(ii) *Ponašanje podnosioca zahteva*

44. Što se tiče ponašanja podnosioca zahteva u konkretnom slučaju u postupku pred Osnovnim sudom, Sud ispred sebe nema celokupnu proceduralnu aktivnost i broj radnji koje su oni preduzimali u ponovljenom postupku, jer podnosioci zahteva se nisu time na valjan način bavili u podnetom zahtevu, mada, imajući u vidu da su oni kao stanka koja smatra da njima pripada imovinsko pravo nad predmetnom imovinom, u njihovom je interesu da u sudskom postupku aktivno učestvuju i da preduzimaju sve zakonom predviđene proceduralne radnje u cilju njegovog efikasnog rešavanja.
45. Šta više, na osnovu navoda podnosioca zahteva, Sud može da primeti, naravno onoliko koliko su podnosioci zahteva naveli, da oni aktivno učestvuju i da se odazivaju na svako zakazano sudsko ročište na koje su pozvani od strane Osnovnog suda.

(iii) *Ponašanje relevantnih pravosudnih organa*

46. Sud prvo podseća na principijelni stav ESLJP-a da stav 1, člana 6. EKLJP-a zahteva od država ugovornica da organizuju svoje pravne sisteme na takav način da nadležni organi ispune zahteve predmetnog člana, uključujući i obavezu da razmatraju slučajeve u razumnom roku (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Luli i drugi protiv Albanije*, presuda od 1. aprila 2014. godine, aplikacija br.64480/09,64482/09,12874/10,56935/10,3123/12,31355/09, stav 91, i *Abdoella protiv Holandije*, presuda od 25. novembra 1992. godine, aplikacija br. 12728/87, stav 24, i *Mishqjoni protiv Albanije*, presuda od 7. decembra 2010. godine, aplikacija br. 18381/05).
47. Sud je takođe i kroz svoju sudsku praksu naglašavao da redovni sudovi imaju u vidu ustavnu i zakonsku obavezu da okončaju predmete u razumnom vremenskom roku kako ne bi stvarali zabunu i neizvesnost. Redovni sudovi ne mogu dozvoliti neograničeno prenošenje predmeta s jedne na drugu sudsku instancu. U suprotnom, bilo bi narušeno poverenje javnosti u celokupan pravni poredak (vidi, u vezi sa ovim obrazloženjem Suda, slučaj: KI104/20, stav 62).
48. Sud kako bi u konkretnom slučaju mogao da oceni ponašanje relevantnog pravosudnog organa, odnosno Osnovnog suda, on je dopunskim dopisom tražio informacije koje bi mu omogućile da dođe i do zaključka u vezi sa njegovim ponašanjem. U odgovoru Osnovnog suda stoji:

“Nakon vraćanja predmeta od strane Apelacionog suda, predmet C.br. 557/2007 je dobio broj C.br. 1707/2019. Za taj predmet je 11. decembra 2020. godine određeno pripremno ročište. Pošto nije bilo uslova za održavanje ročišta, sud je pomerio ročište za 26. januar 2021. godine. Ročište od 26. januara 2021. godine je prekinutajer je tužilac A. K., preminuo.

Nakon podnošenja predloga za nastavak postupka od strane stranke koja tuži, koji je podneo naslednik sada pokojnog A. K., sud je 03. novembra 2021. godine zakazao naredno ročište. Pošto je predmet nastavljen, nakon prekida, sadaje dobio broj C.br. 274/2021.

Poslednji postupak od strane suda preduzet je 29. juna 2022. godine, u kojem je održana sednica glavnog ročišta, na kojoj su dobijeni geodezijski dokazi izlaskom

na lice mesta. Tamo je konstatovano činjenično stanje. Veštaku je naloženo, da nakon traženih merenja od strane stranaka, sudu preda pisani izveštaj i skicu.

Nakon što je veštak geodezije doneo sudu pisani izveštaj, sud je zakazao naredno ročište za 04. novembar 2022. godine.”

49. Shodno odgovoru Osnovnog suda kao nadležnog suda, da se zaključiti, da je u cilju okončanja sudskog postupka, on preduzimao sve proceduralne radnje kako bi ispravio proceduralne propuste koji su doveli do situacije da Apelacioni sud vrati predmet na ponovno odlučivanje. Međutim, Sud je isto tako svestan i činjenice da su u međuvremenu nastale nove okolnosti na koje Osnovni sud nije uticao, a koje su kao takve zahtevale preduzimanje dopunskih proceduralnih radnji u cilju njegovog otklanjanja kako bi se predmetni postupak mogao nastaviti.
50. Samim tim iz priloženog objašnjenja da se zaključiti da je Osnovni sud preduzimao sve proceduralne radnje u cilju okončanja predmetnog slučaja, te se njegovo ponašanje kao takvo ne može smatrati nepravilnim.

(iv) Značaj pitanju za podnosioca zahteva u sporu

51. Što se tiče samog značaja pitanja koje se rešava pred Osnovnim sudom, Sud se poziva na sudsku praksu ESLJP-a, koja pojašnjava da jedna kategorija slučajeva zahteva posebna ekspeditivna rešenja. Prema ovoj praksi, primeri koji zahtevaju posebnu pažnju i prioritetna rešenja su slučajevi koji se odnose na status i građansku sposobnost, slučajevi u vezi sa starateljstvom nad decom i odnosom roditelj-dete, sporovi iz radnog odnosa, slučajevi podnosilaca zahteva koji boluju od „neizlečive bolesti,” i imaju „očekivani skraćeni životni vek”, kao i slučajevi o pravu na obrazovanje (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Bock protiv Nemačke*, presuda od 21. februara 1989. godine, aplikacija br. 1/1988/145/199. stav 49; *Laino protiv Italije*, presuda od 18. februara 1999. godine, aplikacija br. 33158/96, stav 18; *Mikulić protiv Hrvatske*, gore citiran, stav 44).
52. Sud podseća, da se slučaj podnosilaca zahteva odnosi na tužbu za utvrđivanje prava nad predmetnom parcelom i svakako, Sud je svestan da je ono, samo po sebi od bitne važnosti za podnosioca zahteva. Međutim, ipak to ne predstavlja slučaj od velike važnosti, kao što se može videti na osnovu prakse ESLJP, mada na samom Osnovnom sudu u Prizrenu je diskreciono pravo da odluči, da li ovaj predmet ispunjava kriterijume za njegovo ekspeditivno rešavanje, što bi svakako po mišljenju ovog Suda bio dobar iskorak u pravcu povećanja efikasnosti sudstva, a samim tim i pravičnosti za stranke u postupku.
53. Shodno tome Sud utvrđuje da se trajanje postupka pred Osnovnim sudom Prizrenu u vezi sa razmatranjem predmeta [Br. 575/2007] podnosioca zahteva, u datim okolnostima ne može smatrati nerazumnim.

Navod podnosilaca o povredi prava na jednakost pred sudom

54. Sud je u zahtevu podnosilaca primetio da oni traže od suda da utvrdi da je u postupku koji se trenutno razmatra pred Osnovnim sudom u Prizrenu “povređeno i njihovo pravo na jednakost pred sudom”.
55. S tim u vezi kao prvo, iz samog zahteva jasno proizilazi, da podnosioci zahteva nisu nijednim argumentom predočili sudu na koji način oni smatraju da je došlo do povrede prava jednakosti pred sudom, u postupku ponovnog razmatranja predmeta spora pred Osnovnim sudom u Prizrenu. Kao drugo, postupak pred Osnovnim sudom je u fazi odlučivanja, te samim tim Sud ispred sebe nema dokaze na osnovu kojih bi on mogao

da sagleda ovaj navod. Shodno tome, Sud ove navode podnosioca zahteva smatra kao navode kategorije (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“.

Navod podnosioca zahteva o ne-postupanju Osnovnog tužilaštva u Prizrenu

56. Podnosioci zahteva takođe su naveli da i pored činjenice što su oni podneli krivičnu prijavu Osnovnom tužilaštvu protiv uzurpatora predmetne parcele koju oni smatraju svojom, tužilaštvo još na nju nije odgovorilo, a ni postupilo.
57. U prilog tome Sud navodi, da za Sud nije sporna činjenica da su podnosioci zahteva podneli krivičnu prijavu Osnovnom tužilaštvu u Prizrenu, i to iz razloga što je Sud u spisima predmeta našao njihovu krivičnu prijavu koja je podnesena 10. avgusta 2018. godine.
58. Međutim, za Sud takođe nije sporna ni činjenica, da je Osnovno tužilaštvo na nju i odgovorilo, 23. jula 2019. godine, a što je Sud i prestavio u pregledu činjenica u ovom rešenju. Samim tim, Sud i ove navode podnosioca zahteva smatra kao navode kategorije (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“.

Zaključak

59. Shodno tome, u smislu gore navedenih uslova utvrđenih kroz sudsku praksu ESLJP-a, potvrđenih i kroz sudsku praksu samog Suda u pogledu prava na suđenje u razumnom roku, zagaranovanog stavom 2, člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1, člana 6. EKLJP-a, Sud utvrđuje da su navodi podnosioca zahteva u vezi sa odugovlačenjem postupka i propustom da se predmet [Br. 575/2007] reši u razumnom roku očigledno neosnovan na ustavnoj osnovi zbog „očiglednog ili evidentnog odsustva povrede“ i mora se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa stavom 2, pravila 39 Poslovnika.
60. Što se tiče navoda o povredi prava na jednakost pred sudom, kao i navoda da Osnovno tužilaštvo nije postupilo po podnetoj krivičnoj prijavi, Sud je njih odbio kao navode kategorije (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ shodno stavu 2, pravila 39 Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39 (2) Poslovnika, jednoglasno, dana 16. novembra 2022. godine,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

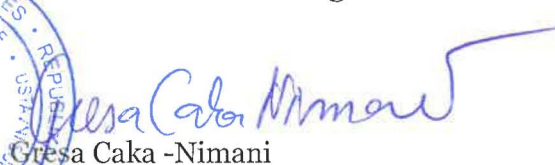
Sudija izvestilac

Selvetë Gërxhalli-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka -Nimani